

Стандард 6: Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Студијски програм је усклађен са савременим светским токовима и стањем струке, науке и уметности у одговарајућем образовно-научном, односно уметничко-образовном пољу и упоредив је са сличним програмима на иностраним високошколским установама, а посебно у оквиру европског образовног простора.

Студијски програм је усклађен са савременим светским токовима и достигнућима у области нутриционизма, дијететике, јавног здравља, технологије хране и сродних научних и стручних дисциплина и упоредив је са сличним студијским програмима на иностраним високошколским установама, а посебно у оквиру европског образовног простора високог образовања.

Квалитет студијског програма основних струковних студија Нутриционизам огледа се у томе што студентима омогућава да:

- усвоје савремена теоријска знања из области нутриционизма, дијететике, физиологије исхране, биохемије, технологије хране, хигијене и безбедности хране, као и из области јавног здравља и превенције болести повезаних са исхраном,
- стекну стручна знања о планирању исхране различитих популационих група (деца, одрасли, старије особе, спортисти, труднице, болесници на посебним режимима исхране),
- кроз практичну наставу и стручну праксу у здравственим установама, установама социјалне заштите, предшколским и школским установама, спортским центрима, кетеринг системима и установама колективне исхране буду оспособљени за практичан рад у области планирања, организације и контроле исхране,
- кроз израду семинарских радова, пројеката и коришћење савремених информационих технологија стекну искуство у претраживању научне и стручне литературе, коришћењу база података, анализи стручних радова и систематичном представљању стручне материје,
- развију способност тимског рада у мултидисциплинарном здравственом и стручном тиму,
- усвоје кодекс професионалног и етичког понашања у раду са корисницима услуга, пацијентима, колегама и сарадницима,
- стекну добру основу за даље стручно усавршавање и наставак образовања.

Студијски програм је савремен зато што:

- прати савремене трендове у образовању у области нутриционизма и дијететике у Европској унији и свету,
- заснован је на исходима учења, компетенцијама и студенту усмереном образовању,
- омогућава студентима активно учешће у образовном процесу кроз различите облике наставе и провере знања,
- подстиче коришћење савремене стручне и научне литературе, електронских база података и софтвера за анализу нутритивног састава намирница и планирање исхране,
- омогућава мобилност студената и наставника, размену искустава и учешће у стручним и научним пројектима и скуповима.

Студијски програм је усаглашен са:

- препорукама (стандардима) Националног савета за високо образовање Републике Србије,
- Законом о високом образовању Републике Србије (Сл. гласник РС 88/2017, 27/2018 - др. закон, 73/2018, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021, 67/2021 - др. закон, 76/2023 и 19/2025),
- принципима *Bologna Declaration – European Higher Education Area* (Болоњске декларације у простору високог образовања (Прилог 6.5.1.) (<http://www.ehea.info/page-ministerial-declarations-and-communicues>),
- принципима обезбеђења квалитета у високом образовању - *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (European Standards and Guidelines; ESG; Прилог 6.5.2.)* (http://www.enqa.eu/wp-content/uploads/2015/11/ESG_2015.pdf)
- принципима *The European Qualifications Framework for Lifelong Learning (EQF; Прилог 6.5.3.)* (<http://education.ec.europa.eu/education-levels/higher-education/european-qualifications-framework>)

Такође, студијски програм је усклађен са ЕУ директивама:

- директивом *EU Directive 2005-36-EC* (Прилог 6.5.4.)

(<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/fl1d5de2d-db22-11ee-b9d9-01aa75ed71a1/language-en>) и њеним допунама

EU Directive 77-452-EEC (Прилог 6.5.5.)

(<https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1977/452/oj/eng>) и

EU Directive 2005-36-EC NMC (Прилог 6.5.6.)

(https://single-market-economy.ec.europa.eu/single-market/services/free-movement-professionals/policy-developments/legislation-professional-qualifications_en)

која се односи на узајамно признавање диплома, сертификата и осталих докумената о формалним квалификацијама у високом образовању; број часова стручне праксе је релативно велик и близак је *European Directive 2005/36* која нпр. за основне струковне студије Здравствене неге налаже, а за остале профиле струковног медицинског усмерења предлаже близак однос, да наставни план мора садржати минимално 1/3 часова теоријске наставе, односно минимално 1/2 часова клиничке (практичне) наставе од укупног броја часова наставе

- *European Academic & Practitioner Standards for Dietetics – European Federation of the Associations of Dietitians (EFAD; Прилог 6.5.7.)*
(<http://www.efad.org/documents/european-academic-practitioner-standards-for-dietetics/>)
- *European Dietetic Competence Framework (EFAD; Прилог 6.5.8.)*
(<http://www.efad.org/efad-standards/>)
- *European Practice Placement Standards for Dietetics (EFAD; Прилог 6.5.9.)*
(<http://www.efad.org/documents/european-practice-placement-standards-for-dietetics/>)
- *International Standard for Education of Dietitian-Nutritionists – International Confederation of Dietetic Associations (ICDA; Прилог 6.5.10.)*
(<http://www.internationaldietetics.org/standards/>)
- *International Competency Standards for Dietitian-Nutritionists (ICDA; Прилог 6.5.11.)*
(<http://www.internationaldietetics.org/wp-content/uploads/2023/05/International-Competency-Standards-for-Dietitian-Nutritionists.pdf>)
- *International Code of Ethics and Code of Good Practice for Dietetics (Прилог 6.5.12.)*
(<http://www.efad.org/ethics-and-good-practice/>)

Студијски програм је конципиран тако да обезбеђује одговарајући однос теоријске наставе, вежби, практичне наставе и стручне праксе, у складу са принципима струковног високог образовања, где је посебан акценат на развоју практичних знања и професионалних вештина. Значајан број часова стручне праксе омогућава студентима стицање практичног искуства и оспособљавање за самосталан рад након завршетка студија.

Студијски програм је упоредив са програмима других европских високошколских установа у којима се образују струковни нутриционисти у погледу:

- времена трајања студија (3 године),
- обима студија израженог бројем ЕСПБ бодова (180 ЕСПБ; ECTS),
- структуре студијског програма и односа академско-општеобразовних, стручних и стручно-апликативних предмета,
- односа теоријске наставе, вежби и стручне праксе,
- удела изборних предмета,
- начина вредновања предиспитних обавеза и испита,
- исхода учења и компетенција које студенти стичу по завршетку студија.

Студијски програм основних струковних студија Нутриционизам је флексибилан и подложен перманентним изменама и унапређењима у складу са развојем науке о исхрани, технологије хране, јавног здравља и педагогије високог образовања. Редовно се врши анализа квалитета студијског програма, наставног процеса, оптерећења студената, пролазности на испитима, као и мишљења студената, дипломираних студената и послодаваца, на основу чега се програм континуирано унапређује.

У методици наставе заступљени су савремени облици образовања као што су интерактивна предавања, дискусије, студије случаја, израда семинарских радова, практичне и лабораторијске вежбе, стручна пракса, теренска настава, мултимедијалне презентације и коришћење електронских база података и интернета.

Једна од значајних предности студијског програма јесте велики број часова стручне праксе која се реализује у наставним базама високошколске установе: здравственим установама, домовима здравља,

болницама, установама социјалне заштите, предшколским и школским установама, спортским организацијама, објектима колективне исхране, прехранбеној индустрији и другим установама јавног и приватног сектора.

Студијски програм је упоредив са одговарајућим студијским програмима афирмисаних европских високошколских институција из области нутриционизма, дијететике и јавног здравља и усмерен је на перманентно ревидирање наставних садржаја и имплементацију нових научних и стручних сазнања, као и на развој практичних компетенција студената применом савремених педагошких метода.

На овај начин обезбеђује се висок ниво квалитета студијског програма, његова савременост, међународна упоредивост и усклађеност са потребама друштва, здравственог система и тржишта рада.

Студијски програм основних струковних студија Нутриционизам усклађен је са следећим акредитованим иностраним програмима Европске уније:

- **Норвешка**
The University of Bergen, Bergen, Norway
установа: <https://www4.uib.no/en>
студијски програм: <https://www4.uib.no/studier/program/ernaering-bachelor>
- **Пољска:**
Vizja University, Warszawa, Poland
установа: <https://vizja.pl/en/>
студијски програм: <https://vizja.pl/en/specjalizacja/dietetyka/>
- **Швајцарска:**
Swissuniversities, Bern, Switzerland
установа: <https://www.bfh.ch/de/>
студијски програм: <https://www.bfh.ch/gesundheit/de/studium/bachelor/ernaehrung-diaetetik/>

Прилози за Стандард 6:

[Прилог 6.1. Документација за инострани програм 1 - Норвешка](#)

[Прилог 6.2. Документација за инострани програм 2 - Пољска](#)

[Прилог 6.3. Документација за инострани програм 3 - Швајцарска](#)

[Прилог 6.4.1. Поређење са иностраним програмом 1 са којим је програм усклађен - Норвешка](#)

[Прилог 6.4.2. Поређење са иностраним програмом 2 са којим је програм усклађен - Пољска](#)

[Прилог 6.4.3. Поређење са иностраним програмом 3 са којим је програм усклађен - Швајцарска](#)

[Прилог 6.5.1. Bologna Declaration – European Higher Education Area](#)

[Прилог 6.5.2. Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area \(European Standards and Guidelines: ESG\)](#)

[Прилог 6.5.3. The European Qualifications Framework for Lifelong Learning \(EQF\)](#)

[Прилог 6.5.4. EU Directive 2005/36-EC](#)

[Прилог 6.5.5. European Directive 77-452-EEC \(извод\)](#)

[Прилог 6.5.6. European Directive 2005-36-EC NMC \(извод\)](#)

[Прилог 6.5.7. European Academic & Practitioner Standards for Dietetics – European Federation of the Associations of Dietitians \(EFAD\)](#)

[Прилог 6.5.8. European Dietetic Competence Framework \(EFAD\)](#)

[Прилог 6.5.9. European Practice Placement Standards for Dietetics \(EFAD\)](#)

[Прилог 6.5.10. International Standard for Education of Dietitian-Nutritionists – International Confederation of Dietetic Associations \(ICDA\)](#)

[Прилог 6.5.11. International Competency Standards for Dietitian-Nutritionists \(ICDA\)](#)

[Прилог 6.5.12. International Code of Ethics and Code of Good Practice for Dietetics\)](#)